

ningsafgift. Det er ikke rigtig hyggeligt, naar man besinder sig i en nedadgaende, økonomisk daarlig Periode, at man saa foruden de andre Ulykker og Ubehageligheder, der komme frem i det politiske Liv, skal have den, at man nu skal begynde paa en Klassepolitik. Vaade Højre og Venstre ere jo nu enige om at raabe paa Aararer; det er Aararerne, man skal komme i Møde — det hellige Landbrug, — det er den Klasse, der nu skal begunstiges, og da denne Klasse oven i Købet er saa heldig at have et Overtal i begge Rigsdagens Afdelinger, skulle naturligvis de andre Klasser ikke nyde godt af, hvad man gerne vil tilstaa Landmændene. Nej, jeg tror, at Sandheden er den, at Tidderne ere daarlige for alle de næringsdrivende Klasser, hvad enten de beskæftige sig med Landbrug eller drive Næring i Købstæderne. Det er i det andet Ting af et særlig saghyndigt Medlem blevet ophlyst, at naar man taler om, at Priserne paa Landejendomme ere gaaede ned, kan man vistnok med Høje svare, at Ejendomspriserne andetsteds, f. Eks. i Kjøbenhavn, ere gaaede endnu stærkere ned. Og naar man ser hen til Opsparelserne, vil man finde, at i de senere Aar er der i Kjøbenhavn en Stilstand med Hensyn til de Penge, der kunne afses til at putte i Sparekasserne, hvorimod Landets Opsparelser ere i en ganske god Fremgang. Altsaa, de Herrer, der have et aabent Dje for, at Landbruget er i en daarlig Tilstand — det er vistnok fuldkommen sandt — maa ikke glemme, at ogsaa andre Statteyhedere end Landbrugerne føle sig trykkede. Og naar man her kommer frem med et Lovforslag, som udrykkelig er indskrænket til at angaa Gammelskat, og Landstat af Alger og Engs Hartkorn, saa maa man huske, at den Stat, der for Købstæderne svarer til disse Statter, er Bygningsafgiften, og skal man give efter paa Gammelskat og Landstat af Alger og Engs Hartkorn, saa have Købstæderne et berettiget Krav paa at faa et tilsvarende Udsagn paa Bygningsafgiften.

Jeg skal dernæst tillade mig at gøre opmærksom paa, at skal man ind paa Statteletter, Eftergivelse eller Nedsættelse, saa maa man helst angribe de Statter, som maa siges at være uretfærdige og fordele paa en saadan Maade, at de ikke svares efter Statteevnen. Men er der nogen Skat, hvorom det maa siges, at den i Marenæs Løb er bleven fuldt retfærdig og ikke føles som en egentlig Skat, saa gælder det om Gammelskatten og Landskatten, thi det vide vi jo, at enhver, der har købt en Ejendom paa Landet, har naturligvis, da han købte den, vidst, at der paa den hvilede Gammelskat og Land-

stat, med disse Beløb, de samme Beløb hvert Aar, og har gjort sin Kalkulation derefter, han har vidst, hvad han har købt, og disse Statter ere derfor maa ske mindre trykkende end nogen anden. Ganske anderledes forholder det sig med de kommunale Afgifter paa Hartkornet, som ere stegne i en betydelig Grad. Hvis der havde været Tale om at lette paa dem, saa havde der været mere Mening i Lovforslaget, end der nu er.

Altsaa, Lovforslaget efter dets bestemte positive Indhold er jeg ganske vist ikke nogen Ynder af, og jeg kunde ganske vist tænke mig et bedre Grundlag til at forhandle de Spørgsmaal, som maa komme frem, nemlig om Stattenedsættelser, hvorunder ogsaa en almindelig Overførsel over vore finansielle Forhold kunde komme frem; men det er dog altid et Grundlag, og naar nu det andet Ting med saa overvældende Flertal har vedtaget dette Forslag gennem tre Behandlinger, synes jeg, at det vil være, om jeg saa maa sige, en hensynsløs Behandling, om man ikke en Gang vil tage det under Overvejelse og sende det i Udvalg og se, om der ikke i det kunde fremkomme Tanker og Ideer, som kunde føre Sagen videre. Der er for mig, om jeg saa maa sige, noget brutalt i at sla et Lovforslag for Vandet, naar det kommer med et stort Flertal fra det andet Ting, og det vinder mig, at de Herrer, specielt det ærede kongevalgte Medlem (Steffensen), ville være med til dette, da de maa vide, at de, der i det andet Ting have ført Lovforslaget igennem, ere saa overmaade forhandlingsvenlige og gerne ville staa sig godt med Flertallet i dette Ting. Er det en Maade at behandle sine Venner paa, at naar de komme med et Lovforslag bliver det straks slaaet ned? Der er ogsaa de Herrer Aararer, som mødeovre i Odense og gerne ville have Lov til at blive hørte. Naar der nu her foreligger et Lovforslag for Tinget, og det maa siges at gælde om lidt hurtig Hjælp, var det saa ikke rigtigt at afvente Resultatet af Forhandlingerne i Odense, det meget omspurte Program? Naar det kommer frem, vil der være givet dette Ting en særlig gunstig Lighed til straks, medens Programmet endnu er frist. — naar Programmer blive gamle, du de i Reglen ikke meget — at underkaste det Behandling i det Udvalg, der nedsættes om dette Lovforslag, saa at der de Ideer kunne komme frem, som jeg ikke tvivler om, at Finansministeren med Begærighed vil gribe, naar han ved, at de have Tilslutning i dette Ting. Jeg synes derfor, at det ikke er fornuftigt og ikke hensynsfuldt at nægte Sagen Overgang til 2den Behandling, og da jeg ønsker altid at